

Ørestad Skole

En virtuel, æstetisk skole

Indholdsfortegnelse

PROLOG	2
INDLEDNING	3
VÆRDIER	4
PROFIL	5
ÆSTETISK LÆRING	7
ORGANISERING	13
DEN HELE SKOLEDAG	17
EPILOG	20
LITTERATUR	21

Prolog

Denne beskrivelse er Ørestad Skoles DNA. Heri defineres vores virtuelle, æstetiske profil og samtidig beskrives, hvordan vi organiserer os på Ørestad Skole ud fra vores værdigrundlag og profilen. Skolens værdigrundlag er udformet omkring værdierne; bæredygtighed, demokrati, samhørighed, tryghed samt æstetik, innovation og læring.

Dette DNA henvender sig til skolens personale, elever, forældre og alle andre, som ønsker at opnå indsigt i Ørestad Skoles profil og organisering.

1. Udgave marts 2014.
2. Udgave januar 2016.
3. Udgave januar 2019

Indledning og kontekst

Virtuel, æstetik i et hyperkomplekst samfund

Nutidens samfund kan betegnes som hyperkomplekst – bl.a. på grund af nye informationsteknologier, nye kommunikationsformer og nye måder at bevæge, udforske og iscenesætte sig selv på. Dagens børn bliver socialiserede ind i teknologien og benytter skiftevis elementer fra den fysiske og den virtuelle verden i deres forståelse - og erkendelse af sig selv og deres omverden, fx når de spiller, benytter sociale platforme eller uploader billeder af sig selv.

Folkeskolen befinder sig derfor i en tid, hvor elever og lærere skal forberede sig på en verden i forandring, en verden med nye informationsteknologier, nye læringsmuligheder og nye krav og forventninger til, hvad eleverne skal have med sig efter endt skolegang. *Det* kalder derfor på nye læreprocesser i elevernes uddannelsesforløb og identitetsdannelse. Eleverne interesserer sig for teknologien og kan anvende den i mange sammenhænge, men de mangler udfordringer og uddannelse i at benytte teknologien i skolens mere formelle læringsrum, og de har brug for hjælp til dannelse i forhold til færden i de digitale, virtuelle rum. De har med andre ord brug for brede digitale kompetencer.

Et hyperkomplekst samfund fordrer læreprocesser i skolen, der er koblet til de teknologier, de sociale platforme og de visuelle udtryk, som eleverne er vant til at benytte sig af for at deres kreativitet og innovative kompetence kan udvikles og deres fantasi udfordres. Ørestad Skole søger at tage udfordringen fra et hyperkomplekst samfund op og tilstræber at danne og uddanne eleverne til at blive verdensborgere. Dette udmøntes ved, at vi på Ørestad Skole har en virtuel, æstetisk profil, som er det gennemgående element i skolens tilgang til og organisering af læring og undervisning.

Ørestad Skoles værdigrundlag:

Tryghed

betyder for os, at:

Vi har en trivselspolitik

Vi gennemfører årligt MUS, TUS, elev- og forældresamtaler

Vi lærer eleverne at sætte ord på deres følelser

Vi har tydelige strukturer og rammer, der præger dagligdagen

Vi er åbne og kommunikerer med forældrene i hverdagen

Vi italesætter det vi ser

Vi hilser på hinanden, når vi kommer og går

Vi har et etableret forældrenetværk

Vi handler aktivt i forhold til mobning

Tryghed

Vi taler til hinanden!
- ikke om hinanden!

Vi oplever, at:

Vi har glade og aktive elever

Elever, der leger på tværs af hold og årgange

Vi får positive tilkendegivelser fra forældre

Vi ser voksne og elever, der opfører sig respektfuldt overfor hinanden og taler sammen indenfor "nå-afstand"

Vi har et lavere sygefravær end det kommunale mål

Alle elever er i legegrupper

Bæredygtighed

betyder for os, at:

Vi udarbejder sundhedspolitik i samarbejde med sundhedspersonalet

Vi har fokus på børn og voksnes fysiske tilstand

Vi afholder sund uge

Kantinen serverer sund og fortrinsvis økologisk mad

Vi tænker bæredygtighed ind i alle indkøb i alle fag

Vi har fokus på genbrug

Vores bygning er "grøn"

Vi bevidstgør om forbrug og energi

Bæredygtighed

Vi oplever, at:

Vi er veludvilede og har fået morgenmad

Vi er fysisk aktive og bruger trappen

Vi samler og sorterer affald

Vi stiller spørgsmål om – og underviser i bæredygtighed

Vi slukker elektriske apparater og sparer på vandet

Vi rydder op og passer på vores ting

Vi bruger klimalaboratorium og CTS styring aktivt i undervisningen

Æstetik, innovation og læring

betyder for os, at:

Vi undervisningsdifferentierer og tilstræber, at hver elev når et højt fagligt niveau

Vi vægter en eksperimenterende læring og udvikling af entreprenante elever

Vi udruster til at kunne færdes i den virtuelle verden og kunne forholde sig kritisk i den

Æstetikken er synlig på skolen

Vi skaber rammer, der understøtter forskellige læringsstile

Vi er producenter!
- ikke konsumenter!!

Æstetik, innovation og læring

Vi oplever, at:

Eleverne arbejder ud fra deres forskellige læringsstile

Eleverne er skabende og kan omsætte nye idéer til handlinger

Eleverne er nysgerrige og har et højt fagligt niveau

Vi har særlige rum, der understøtter æstetikken og æstetikken er synlig i alle rum

Vi har synlige output i form af elevproduktioner

Demokrati

betyder for os, at

Vi afsætter tid i årsplanen til elevmedbestemmelse

Vi arbejder med trivselsregler på basisholdene

Vi afholder elevmøder, hvor eleverne oplæres i at afholde møder og træffe beslutninger

Vi kommunikerer hyppigt og tydeligt på Intra, via ugebreve, aktivitets- og årsplaner samt nyhedsbreve fra skolen

Vi alle er loyale i forhold til – og tager ansvar for fælles beslutninger

Vi har en anerkendende kommunikation

Vi har en skolebestyrelse og et elevråd med reel indflydelse

Skolen byder aktivt ind i lokalområdet

"Alle har ret til medbestemmelse, men rettigheder forpligter..."
UVM

Demokrati

Vi oplever, at:

Eleverne styrer deres egne møder med ordstyrer og mødeleder

Vi er engagerede og kommer med forslag

Vi er velinformerede om – og efterlever fælles beslutninger

Elevernes og forældrenes valg, idéer og forslag er synlige på skolen og i undervisningen

Vi har en aktiv og synlig skolebestyrelse

Skolen er synlig og kendt i lokalområdet

Samhørighed

betyder for os, at:

- Vi lærer eleverne at udtrykke sig aktivt
- Vi opmuntrer altruisme
- Vi arbejder aldersintegreret
- Vi præsenterer eleverne for forskellige arbejdsfællesskaber såvel på basisholdene som i andre sammenhænge
- Vi er nysgerrige på hinandens holdninger og handlinger

Vi er alle en enhed med respekt for hinandens forskellighed

Samhørighed

Vi tænker på andre end os selv

Vi oplever, at:

- Vi hjælper hinanden
- Vi lytter til hinanden og taler med hinanden
- Eleverne leger sammen med mange forskellige på tværs af aldersgrupper
- Forskellige personalegrupper arbejder sammen om opgaven at drive skole
- Vi respekterer hinandens forskelligheder
- Vi tager socialt ansvar
- Vi er opmærksomme på - og ser hinanden

En virtuel, æstetisk profil

På Ørestad Skole definerer vi begreberne ”virtuel” og ”æstetisk” i bred forstand. Herunder har vi beskrevet hvordan:

Det virtuelle

Den virtuelle del af profilen defineres på Ørestad Skole både som et abstrakt ”ikke fysisk rum”, som digitale kompetencer og som fysisk teknologi.

Et ”ikke-fysisk rum” kan være de forestillede rum, der opstår i leg og fantasi, i en skabende proces eller i arbejdet med digitale interaktive rum på platforme eller i ”skyen”.

De digitale medier og den hastigt voksende teknologi bliver en vigtig del af den virtuelle del af profilen, da de er nødvendige for at tilgå de virtuelle rum i ”skyen”.

Vores elever bevæger sig allerede i disse virtuelle universer i fritiden f.eks. i leg, spiluniverser og på sociale sites, når de fx spiller eller chatter med vennerne.

For at eleverne kan begå sig i det virtuelle rum, er det nødvendigt, at de har brede digitale kompetencer. De skal ikke blot kunne beherske instrumentale færdigheder, men også kunne gøre sig etiske overvejelser og føre disse færdigheder ud i mere produktive, kommunikative, kritiske og strategiske kompetencer. Derfor lægger vi på Ørestad Skole blandt andet stor vægt på arbejdet med digital dannelse, der er med til at styrke disse kompetencer og ruste vores elever til at kunne begå sig sikkert i det virtuelle rum.

Det æstetiske

Begrebet æstetik i vores profil indeholder flere forskellige elementer. Æstetik defineres på Ørestad skole både som "æstetik i rum", altså et fysisk udtryk i form af den måde vores omverden fremtræder på, former, farver, udtryksfuldhed, velskabthed m.m.. Det indeholder også den måde vi som skole igennem understøttelse af fag og værksteder forsøger at løfte dette område, samt den forventning vi har til, at vi altid stræber efter kvalitet i proces og produkt. Endelig indeholder æstetik i profilen, at vi anvender gangen i den æstetiske læreproces som et vigtigt udgangspunkt i vores didaktiske design. Se figuren Profilius herunder.

Den æstetiske læreproces indeholder en særlig form for erkendelse, hvor følelse og fornuft, og krop og intellekt udgør de indbyrdes forbundne dele. Det er helhedsbilledet, der tilsammen præger elevernes og lærernes trivsel og hverdag på skolen: undervisningsorganiseringen, projekter, udstillinger, forestillinger, indretning, omgivelserne, bygningerne m.m. En virtuel, æstetisk profil indebærer, at hele skolens læringsmiljø tilbyder æstetiske udfordringer og ikke kun de praktiske musiske fags lokaler. Æstetik er ikke kun forbundet med bestemte fag, men også et nødvendigt og integreret element i alt, hvad eleverne skal lære. I en faglig terminologi er en æstetisk oplevelse noget, der involverer følelser og sanser. Denne oplevelse kan derfor relatere sig til kropslige oplevelser og til arbejdet med forskellige udtryksformer samt finde sted i både fysiske og virtuelle rum. Et vigtigt omdrejningspunkt for gangen den æstetiske læring er, at eleverne selv er aktive, kan analysere og reflektere kritisk over det lærte og kommunikere det til andre. Dette udvikler elevens handle- og præsentationskompetencer.

Profilius. Model af indholdet i Ørestad Skoles virtuelle, æstetiske profil

Æstetisk læring

Leg og læring på Ørestad Skole

Et æstetisk læringsmiljø på Ørestad Skole opfyldes ved at undervisningen organiseres ud fra en tilgang, hvor undersøgelser, leg, bevægelse, kreativitet, samarbejde og lyst til læring er essentielt, og hvor elevernes "svar" på deres undren i høj grad udtrykkes i formidling - fx som en sang, en mundtlig præsentation, eller en multimedieproduktion end i svarmetoder, som kendetegner en mere traditionel måde at drive skole på, og som relaterer sig til industrisamfundets tanker om læring og undervisning af elever.

Æstetisk læreproces

På Ørestad Skole opererer vi med at eleverne selv er aktive, og vi ønsker at udvikle deres handle- og kommunikationskompetence og kreativitet således, at de lærer at tage stilling og vurdere mulige svar fremfor at reproducere og finde de rigtige svar til læreren. Dette realiseres bl.a. ved, at læreren er bevidst om formen på sit didaktiske design - det vil sige den måde hvorpå man planlægger og udfører undervisningen. Et didaktisk design baseret på gangen i den æstetiske læreproces relaterer sig til arbejdsprocesser, der også går igen i bl.a. projektopgaven, og tager udgangspunkt i designteorier og metoder som f.eks. Kolbs læringscyklus, INDEXs designkompass m.m. Her vægtes undersøgende og eksperimenterende processer samt formidling af disse højt.

Et didaktisk design på baggrund af den æstetiske læreproces bør derfor indeholde overvejelser vedrørende:

Didaktisk design med udgangspunkt i en virtuel æstetisk profil

Didaktiske designs på baggrund af den æstetiske læreproces bør fra lærerens side indeholde overvejelser vedrørende:

Mål, oplevelse, eksperiment, refleksion, produkt, kommunikation og evaluering

Mål: Disse sættes i henhold til Fælles Mål for de enkelte fag eller fra skolens egne progressionplaner. Det er samtidig disse mål, der evalueres på, når forløbet afsluttes. Der sættes hellere få konkrete mål, der kan evalueres på end mange mål, der er sværere at evaluere. Det er både elevernes faglige progression, metode og deres alsidige personlige udvikling, der kan evalueres på. En æstetisk læreproces er ofte kendetegnet ved, at det er andre erkendelsesmåder, der kommer i spil end de, der er baseret på en diskursiv erkendelse, - altså en sprogligt baseret erkendelse. En æstetisk erkendelse er også en erkendelse af taktil, auditiv, visuel, motorisk og social karakter. En sådan erkendelse er svær at måle ved hjælp af generelle tests, men kan observeres og registreres bl.a. ved evalueringsformer relateret til æstetiske udtryksformer.

Oplevelse: Den æstetiske læreproces igangsættes ved en sansepåvirkning kaldet en oplevelse. En oplevelse kan være mange ting. Det kan være en undren, det kan være en kropslig øvelse, det kan være et visuelt oplæg, der viser forskellige visuelle bearbejdningsformer af det tema eleverne skal arbejde med, eller det kan være oplæsning, en sang, drama, ekskursioner m.m.

Samlet ligger der i oplevelsen, at eleven kommer i en konkret sanselig interaktion med temaet. Eksempelvis hvis eleverne arbejder med et tema om dyr, kan læreren indtænke, at eleverne får mulighed for at røre, kigge, undersøge, og studere dyrets bevægelser, lugte, mærke pelsen m.m. Dette er en konkret sanselig oplevelse, som adskiller sig fra den oplevelse eleven får, hvis den bare læser om dyret. Den konkrete sanselige interaktion med dyret giver eleven æstetiske oplevelser og danner fundament for en æstetisk erkendelse. Det kan være en undren over noget, en undersøgelse af noget, et eksperiment med noget, der tager udgangspunkt i det felt, eleven skal arbejde med. Eleven kan udfordres og opfordres til læring ved at modtage indtryk i form af dufte, smag, berøring, spisning, kropslige udfoldelser, visuelle oplæg, auditive oplæg, film, teater, ture ud af huset, gåtur i nærmiljøet, besøg på diverse oplevelsesinstitutioner som museer eller lign. Eleverne skal herefter bearbejde denne oplevelse.

Dette gøres ved hjælp af en undervisningsaktivitet (eksperiment) og efterfølgende analyse. Eksperimenter og analyse er en proces, hvor eleverne omsætter deres oplevelser til en produktion. Denne proces og efterfølgende produktion kan være alt lige fra billedkunsts kreative forum til matematiske modeller, udregninger og fortællinger. Det vigtige er, at elevernes sansemæssige oplevelser bearbejdes til en konkret form, og at de derved gennemgår en læreproces.

Eksperiment: Eksperimentet er det læringsrum, hvor eleverne udforsker og indsamler viden i henhold til oplægget og målene for forløbet. Det kan foregå individuelt, gruppevis, på tværs af hold, årgange, køn osv. Da Ørestad Skole har en virtuel æstetisk profil, tilstræbes det, at eksperimenterne tilgås med denne profil for øje. Dvs at det tilstræbes at tænke kreativt med en høj integration af IT i alle henseender.

Eksempler på dette kan være, at et genarbejde i dansk kombineres med et virtuelt dukketeater med udgangspunkt i eventyrgenre, for således at integrere flere læringsstile og træne elevernes kompetencer i visuel og virtuel kommunikation. Elevernes undersøgelse af flora og fauna i Natur/teknik, kombineres med en udformning af Quick Respond Codes. Gennem disse koder opnår eleverne mulighed for at demonstrere deres tillærte viden, og samtidig bruges disse koder som en alternativ naturguide til forbigående i det udforskede miljø. Matematiske tabeller trænes med øvelser, hvor kroppen inddrages og det virtuelle rum samtidig tages i brug, eller geometri udformes som kæmpemosaik, som klistres på gulvet og giver en ny kinæstetisk matematikoplevelse.

Refleksion: For at oplevelserne skal blive til læring, må de bearbejdes. Når eleven har været i gang med sit undersøgende eksperiment og har gjort sig nogle erfaringer, er det tid til at bearbejde det erfarede, blive bevidst om det, der skete, sætte ord og begreber på og sætte det ind i en kontekst. Det er her det erfarede flytter sig fra at være en oplevelse til at være læring. Her har læreren en vigtig rolle i forhold til at sætte ord og faglige begreber på og hjælpe eleven med at blive bevidstgjort om det erfarede, så det udvikler sig fra at være en oplevelse og lejr sig som læring.

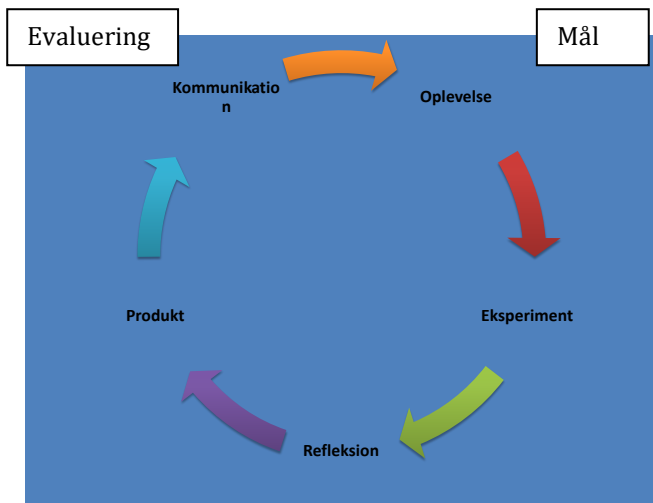
Produkt: Undervejs i processen, mens eleverne eksperimenterer, eller når de er i gang med deres refleksion, fremkommer ofte et produkt. Dette kan tage mange former og kan f.eks. være en udregning, en film, et skriftligt arbejde, en planche, en kollage på en App eller lig.

Kommunikation: Til slut i processen kommunikerer eleven det lærte til andre. Dette kan fx ske ved, at eleverne uploader deres visuelle produktioner på en blog, videndeler i grupper mm.. Ved at beskrive det forløb de har gennemarbejdet, sættes deres læring i spil. I kommunikationsdelen spiller web 2.0-teknologierne en stor rolle. Disse teknologier kan hjælpe eleverne til at træne sig i at kommunikere i det digitale rum, fremlægge projekter og målrette deres kommunikation. Herved leves op til Ørestad Skoles værdigrundlag om, at eleverne skal blive aktive producenter fremfor konsumenter og lære at deltage aktivt i samfundet.

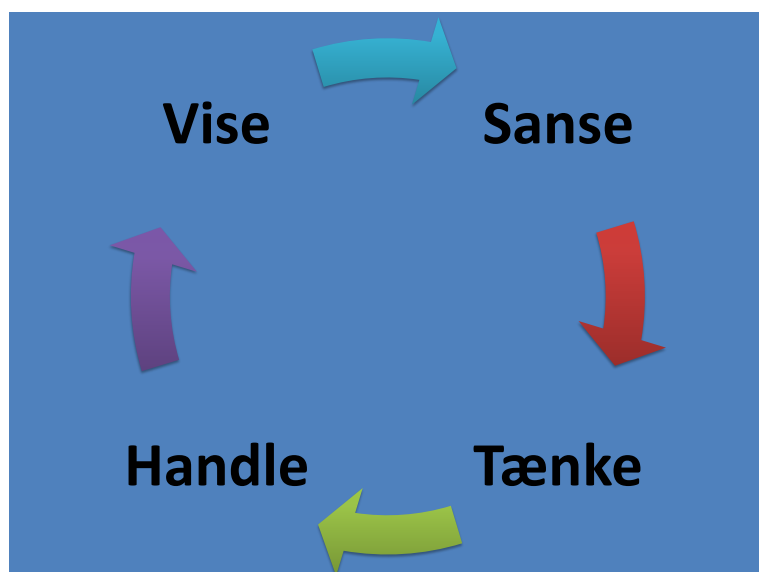
Evaluerings: Evalueringen sker i henhold til de opsatte mål for forløbet. Evalueringen kan foregå dels som videndeling blandt kollegaer, dels som fotodokumentation af, hvorvidt målene er indfriet. Evalueringen kan fx. ske via dialog på basisholdet, via Cooperative Learning forløb, afkrydsningsskemaer, generelle test, elevernes (virtuelle)logbøger, at eleverne producerer andre æstetiske udtryk med det samme mål for øje, udstillinger, fremførelser eller digitale præsentationer

på smart-boards, for igennem disse produktioner at gøre det muligt for læreren at vurdere, hvorvidt eleverne har tilegnet sig de kompetencer og mål, der er opsat for forløbet. Det anbefales, at der oprettes en idébank på skolen med inspiration til evalueringsformer.

Et didaktisk design på baggrund af gangen i den æstetiske læreproces kan med udgangspunkt i - og inspiration fra projektarbejdsformen, Kolbs læringscyklus og INDEX's kompas se sådan ud:

I et forenklet elevperspektiv danner denne cyklus Ørestad Skoles Designhjul:

Lærerens rolle

En undervisning faciliteret på baggrund af en æstetisk læreproces kan kræve, at læreren designer og anskuer indhold og læring i et bredere perspektiv end indenfor fagrammen, fx ved at tage udgangspunkt i opøvelse af kompetencer og ved at arbejde tværfagligt. Der tages udgangspunkt i at skabe optimale rammer for en genuin læring. Herved startes en lærings-, og undervisningspraksis, som ikke udelukkende er baseret på barnets alder, de enkelte fag og fagligheder, men også er baseret på faglige områder og kompetencer uafhængigt af alder og årgang.

En sådan fagdidaktisk tilgang kræver, at læringsmiljøet, læringstilgangen og lærerens rolle er klar. Den æstetiske læreproces tager udgangspunkt i en fælles platform, hvor lærere og elever er aktive deltagere i det praksisfællesskab, der bygges op omkring de enkelte læringsforløb.

Læreren faciliterer undervisning, men er en del af den lærende gruppe, der arbejder og undersøger problemstillingen sammen med eleverne i et vidensfællesskab. En stor del af den traditionelle tavleundervisning erstattes af et samvær omkring læringen, hvor eleverne tilgår læringen med nysgerrighed, eksperimenter og undersøgelser.

Både lærere og elever kan her være ressourcepersoner. Elever kan altså også agere ressourcepersoner i forhold til hinanden, men det er læreren, der sætter den didaktiske ramme.

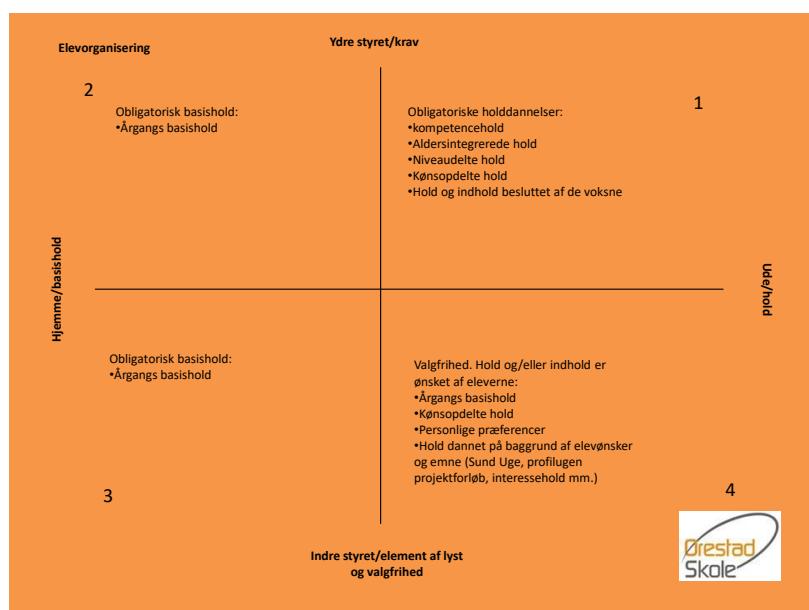
Læreren har med denne didaktiske metode en faciliterende rolle, som den der skaber den rette ramme for elevernes læring. Ligesom lærerens rolle er at være med til at sikre, at eleverne får sat ord og begreber på det erfarede og dermed hjælper eleverne fra oplevelse og erfaring til læring.

Således søger Ørestad Skole, med sin virtuelle æstetiske profil, sin organisering af undervisning og læring, at fokusere på genuin helhedsorienteret faglighed og kompetencetilegnelse og at uddanne og danne nutidens elever til fremtidens samfund.

Organisering

Leg og læring i forskellige organiseringer

Elevorganisering og holddannelsesprincipper.

Skema 1.

Elevorganisering

På Ørestad Skole er eleverne organiseret i permanente aldersopdelte basishold (klasser) og med mulighed for en vid udstrækning af fleksible holddannelser ud fra disse basishold. Ved at anvende betegnelsen "basishold" ønsker vi at gøre op med det traditionelle "klasse"-begreb og hele den forforståelse, der knytter sig til dette begreb. Vi ønsker med ordet "basishold" at signalere, at der er tale om det hold, der danner basis for elevernes skolegang – og at dette hold er et af flere forskellige mulige hold, der danner ramme om elevernes læring.

Forklaring til skema 1. om elevorganisering.

Forklaringen er sat op i et koordinatsystem som visualiserer organiseringen. X-aksen er i den ene ende basishold (hjemme) og i den anden ende forskellige holddannelser (ude). Y-aksen forklarer om ydre styring (krav) eller indre styring (lyst /valgfrihed). Kvadrant 2 og 3 fortæller, at eleverne er på deres basishold, hvor der kan være både ydre krav (2) og egne valg (3) for eleverne. Kvadrant 1 og 4 fortæller om de mange måder, hvorpå vi holddeler eleverne. Der er f.eks. kompetencehold efter elevernes niveau, kønsopdelte hold, efter individuelle ønsker ofte baseret på interesser eller efter læringskompetencer. Holddelingerne foregår udenfor basisholdene. Forskellen på det indre og den ydre styring er hvorvidt det er de voksne, der sammensætter holdene efter de valgte kriterier, eller det er eleverne selv, der vælger.

Basishold

De årgangsopdelte basishold hænger sammen på tre/fire årgange; således at 0.-2.årg. (Strengene) hænger sammen, 3.-5. årg. (Malerne) og 6.-9. årg. (Forskerne). Det er den grundlæggende struktur, hvorfra vores holddannelser udspringer. Og teamene af voksne er dannet omkring disse årgange.

Som det fremgår af ovenstående diagram, tilrettelægger vi holdene på mange forskellige måder og med mange forskellige formål i forskellige perioder. (se beskrivelse)

Baggrund for holddannelser

Det afgørende element for de forskellige holddannelser er læringsmålene, samt elevernes faglige og sociale udgangspunkt. Læringsmål forstås som fag-, metode- og/eller kompetencemål. Det er essentielt for gennemførelsen og tilrettelæggelsen af undervisningen på de forskellige hold, at afsættet tages i de enkelte teams årsplaner. Det afgørende for holddannelsen er, at den giver mening og kan løfte eleverne såvel fagligt og socialt som individ og gruppe. Som tommelfingerregel vil ca. 50% af undervisningen foregå på basishold, mens de sidste 50% af undervisningstiden foregår i andre holddelinger – hvoraf halvdelen vil være aldersintegrerede hold.

Basisholdets kerneaktiviteter (hjemme)

Basisholdet er sammen om faglig undervisning og en række forskellige aktiviteter, hvor basislæreren og det pædagogiske personale, gennem klare rammer, regler og strukturer, etablerer en fælles kultur, der skaber rum for fælles normer og værdier, god opførsel og trivsel. De aktiviteter, som basisholdet bl.a. er fælles om, er f.eks.: Morgensamling, gennemgang af ugeskema, fællesspisning i madhuset, klassemøder, biblioteksbesøg, fejring af elevernes fødselsdage, udflugter og undervisning i de timeløse fag*.

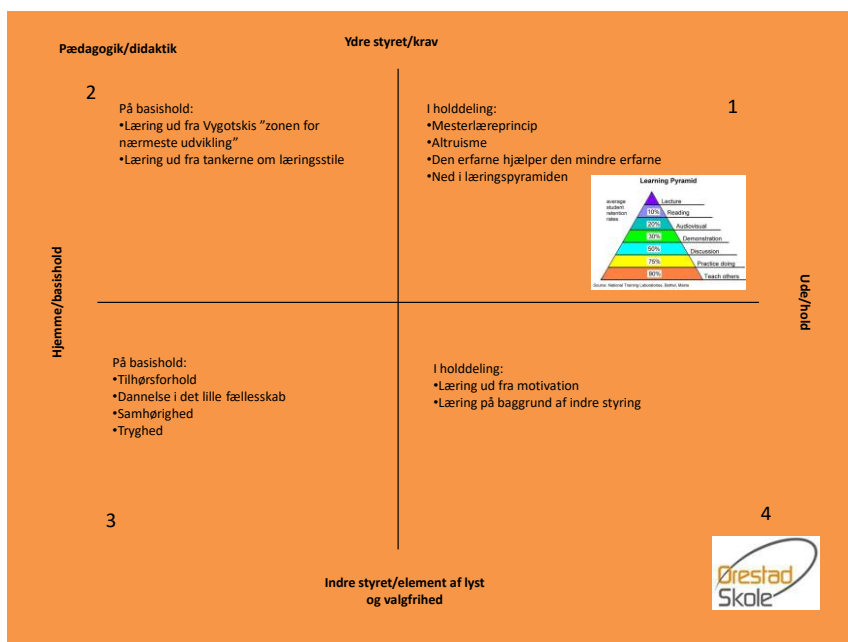
Skema 2 om pædagogiske og didaktiske overvejelser.

Igen er forklaringen sat op i et koordineringssystem, som fortæller, hvordan vi tænker læring og tilgang til undervisningen. Elevernes niveau, præferencer og kompetencer kortlægges, og der tilrettelægges undervisning på baggrund af dette. Grundlæggende mener vi, at læring er en social proces, og der arbejdes af den grund også med denne tilgang. Det kan være voksen styrede valg (1 og 2) eller elevstyrede (3 og 4).

Beskrivelserne i kvadrant 1 ude med ydre krav. Det gælder i stort set alle facetter af undervisning på skolen, at den, der mestre, lærer den, der er på vej til at mestre. Det giver begge et løft, som det forklares i læringspyramiden. Altruismen styrkes ved de aldersintegrerede hold og er en nyttig kompetence at besidde i det fremtidige arbejde.

3. kvadrant hjemme/indre. Her er det vigtigt at have en social base, hvor dannelse, samhørighed og tryghed, er nøgleord i denne holddannelse. Eleverne får i større grad mulighed for at danne de tætte relationer her.

Holddannelser (ude)

Skema 2

Eksempler på holddannelser:

Aldersintegrerede hold betyder, at eleverne undervises på tværs af alder, hvor barnets behov, faglige niveau og en pædagogisk vurdering af, hvad der vil befordre læringen bedst, styrer organiseringen. Baggrunden for at tænke i aldersintegration kan findes i den kognitive- og neuroforskning. Mange af synspunkterne fra den kognitive forskning er formidlet gennem professor i kognitionspsykologi Howard Gardner. Med baggrund i den store spredning mellem elever på ét klassetrin argumenterer han for, at skolen må indrettes til at være mere rummelig og differentierende for at kunne møde elevers forskellige udgangspunkter.

På Ørestad Skole er det barnets behov, der styrer organiseringen af det aldersintegrerede undervisningsmiljø. Aldersintegration på tværs af en eller flere årgange, har forskningsbaseret vist sig, at styrke den sociale trivsel og øge samhørigheden. Derfor giver det mening at undervise på tværs af alder og at arbejde i fleksible hold.

Niveaudeling. På baggrund af en individuel faglig vurdering placeres eleverne på forskellige hold, som er tilpasset de faglige ståsteder elevernes test/prøver viser. Eleverne undervises nu med et fagligt niveau, der er tilpasset – princippet er: optimalt frustreret/nærmeste udviklingszone(Vygotsky).

Kønsopdelte hold kan bruges til at bryde traditionelle opfattelser af "pigefag" og "drengfag". Der er erfaringer for, at opdelingerne kan frisætte eleverne fagligt i en periode, der afføder resultater på længere sigt i skoleforløbet. Der er desuden temaer omkring § 7. fagene^{*1} der er specielt egnet til denne opdelingsform.

Holddelingen kan også benyttes (jf. ovenstående skema) med sigte på mesterlærer/sidemandsoplæring ved bevidste disharmoniske faglige hold. Dette kan ske indenfor de enkelte årgangsteam og/eller vertikalt gennem flere team, således at niveauforskellen dyrkes til at styrke mesterlæreprincipper/sidemandsoplæringen både fagligt og socialt. Det betyder, at de ældre/dygtigere elever lærer de yngre/mindre dygtige nogle af de tillærte faglige færdigheder eller kompetencer. Gevinsten er et højere indlærings potentiale jf. læringspyramiden.

Valgene af holddannelser er altid bevidste og for det meste voksenstyrede, men kan i visse perioder og sammenhænge også være elevstyrede. (jvf.skema1). Dette afhænger helt præcist af indholdet og formålet.

Holdstørrelserne og personalebemandingen er to faktorer, der kan være varierende. Beslutningerne, om hvordan holdstørrelsen skal være, og hvor mange personaler, der skal være tilknyttet, er afhængige af det pædagogiske sigte og de faglige mål.

Basisholdenes navne og opbygning

Vi har valgt at tage udgangspunkt i menneskets æstetiske og kognitive udviklingspotentialer^{*.2}. Baggrunden for at skifte de traditionelle klassebetegnelser til basisholdsnavne er mange, men den væsentligste er, at når vi har valgt at ændre skolens tilgang mod fremtidens samfund, er vi også nødt til at ændre måden, vi taler om skolen på. Kommunikationen er med til at skabe vores verden. Dette også jf. vores beslutning om at anvende begrebet "basishold" i stedet for "klasse".

Skolens yngste elever er opdelt i basishold med navne på musik instrumenter. Først Strenginstrumenter 0.-2. årgang. Vi tænker, at musikken kan betragtes som det basale i den æstetiske verden. Ud fra rytme bl.a. i musikken kommer mange andre udtryksformer.

Basisholdene på 3.-5. årgang har navne hentet blandt danske kunstmalerere. Vi tænker, at næste fase i det æstetiske udtryk er at udtrykke sig via kunstmaling/maling. Den udtryksfulde æstetiske art, der inkluderer at udtrykke sig i mange forskellige materialer på forskellige flader.

De ældste elever 6.-9. årgang har navne hentet blandt de store danske "Forskere" og "Tænkere". Blandt 6.-9. årgang har vi valgt navne, der har afsæt i den videnskabelige verden. Tanken bag dette er, at vores ældste elever nu er i stand til at tænke og handle ud fra et større abstraktionsniveau.

---

¹ Ud over fagene på skolens skema skal der jf. Folkeskolelovens § 7 undervises i følgende obligatoriske emner: 1) Færdselslære, 2) Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab og 3) Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering

²Det er vores egne tolkninger af æstetiske og kognitive udviklingsfaser. Der er ikke evidens bag men en egen logik.

Den hele skoledag

På Ørestad Skole arbejder flere forskellige "slags" voksne sammen om eleverne i løbet af en hel dag.

En kort oversigt over nogle af de forskellige "slags" voksne:

Lærerne har ansvaret for at tilrettelægge, gennemføre og evaluere den fag-faglige undervisning og opfyldelsen af alle FFM Fælles Forenklede Mål. Lærerne har også ansvar for at bedrive god klasseledelse, så der er et godt læringsmiljø og eleverne trives og lærer.

Basislærere er den lærer, der har den primære kontakt til basisholdets elever og forældre.

Profilpædagogerne har ansvaret for en del af den understøttende undervisning, og de byder ind med særlige kompetencer på årgangene. Disse særlige kompetencer kunne f.eks. være indenfor bevægelse, IT, billedkunst, biologi, drama samt sundhed og kost. Profilpædagogernes arbejde med eleverne har til formål at understøtte opfyldelsen af Fælles Forenklede Mål.

Primærpædagogerne varetager stærkt Samarbejde. I timer med Stærkt Samarbejde har primærpædagogerne fokus på elevernes trivsel, både individuelt og som basishold. Der er særligt fokus på elevernes sociale kompetencer og evnen til at indgå i fællesskabet.

Inklusionspædagog deltager i skolernes arbejde med at styrke inklusionen og vilkårene for læring og udvikling for alle skolens børn – med et særligt fokus på børn i vanskeligheder.

Inklusionspædagogerne understøtter lærerne i arbejdet med at tilvejebringe et godt og trygt undervisningsmiljø med ro til læring. Med et bredt fokus på hele skoledagen, sammenhængen imellem skole og hjem, fritid osv. styrker de indsatsen for enkelte eller grupper af børns sociale udvikling og trivsel. Inklusionspædagogerne har et relations- og kontekstorienteret perspektiv på inklusionsudfordringerne, hvor der både sættes ind over for det enkelte barn i vanskeligheder og iværksættes en forandring af de omgivelser, hvor disse vanskeligheder opstår. Ligeledes arbejder inklusionspædagogerne både forebyggende og håndterer de mange akutte situationer, som kan opstå i løbet af en skoledag.

Tværfagligt samarbejde

Samarbejdet mellem pædagogerne og lærere er en udtalt styrke, som i praksis skaber sammenhæng i elevernes liv. Ligeledes bidrager denne konstruktion til et mere holistisk syn på eleverne. Fra et børneperspektiv er det relevant, at pædagogerne lægger særligt fokus på det sociale liv blandt eleverne, dvs. professionelt arbejde omkring fællesskabsdannelse og udvikling af fællesskabet på basisholdet.

Muligheden for det udvidede samarbejde tilbyder en aktiv inddragelse af pædagogernes fokus på sociale aspekter og med dette et fokus på selve relationsarbejdet med eleverne, som netop kan foregå henover den hele skoledag fra kl. 06.15-17.00.

I den tid på dagen, hvor elevernes ordinære skoletid - med en relativ høj grad af ydre krav og styring - overgår til eftermiddagens relativt højere grad af indre styring og større grad af lyst og valgfrihed, er der et overlap. Overlappet fungerer som en buffer, hvor det pædagogiske personale, afrunder skoledagen sammen med lærere og elever. Her videregives der informationer af personlig og social relevans, der tages individuelle hensyn og betragtninger, og der kan foregå aktiviteter med sigte på det sociale klima i gruppen. Eftermiddagens aktiviteter synliggøres ved hjælp af smartboard og piktogrammer og eleverne hjælpes herigennem til at få dannet overblik og forberedes derved til at kunne vælge.

Pædagogerne på Ørestad Skole og KKFO er organiseret i kompetenceteams og rekrutteret således at alle har særlige kompetencer indenfor et af følgende områder: IT og medie / krop og bevægelse / sundhed / kreativitet / natur og udeliv / drama og teater / inklusion.

Rekrutteringen af pædagoger med supplerende uddannelser eller faglig baggrund som f.eks. skuespiller, tidligere elite sportsfolk, musikker, grafikker, billedkunstner, biolog og håndværker opkvalificerer i særlig grad arbejdet med skolens profil.

Pædagogerne varetager eftermiddagens aktiviteter og tilsyn, herunder arbejdet med at leve op til KKFO'ens formål og målsætning. De daglige eftermiddagsaktiviteter, afspejler i meget høj grad skolens profil og er med en høj vægtning af æstetiske læreprocesser. Der er særlig fokus på udvikling af elevernes kompetencer indenfor sundhed, krop og bevægelse, udeliv, IT og medie, drama og kreative aktiviteter.

Eleverne vil typisk efter ønske have mulighed for at arbejde videre med aktiviteter, projekter og forløb, der er aflejret fra den ordinære skoletid.

Pædagogerne har med den daglige kontakt til lærere og elever, en udvidet mulighed for at imødekomme særlige udfordringer af social, personlig og faglig karakter, der måtte være for eleven eller en given gruppe og vægte arbejdet med dette i eftermiddagstimerne f.eks. ved at lægge og følge målrettede handleplaner og strategier for den enkelte elev eller gruppe.

Fællessamlinger

På Ørestad Skole er det blevet en fast og god tradition, at alle skolens lærere og elever, samles i hallen til fællessamling. Vi ønsker med samlingerne at skabe et fællesskab på tværs af årgangene og en kultur, hvor det at formidle og optræde for en større forsamling opleves som noget helt naturligt. Derfor skiftes de forskellige årgange til at invitere til samling, hvor det tilstræbes, at det er eleverne selv, der står for indholdet. Det kan f.eks. være, at de har forberedt en sang, et lille skuespil, skrevet en historie som oplæses eller fortæller om noget de har arbejdet med i et undervisningsforløb. Hermed får eleverne mulighed for at videndele, inspirere hinanden og vække

en interesse samtidig med, at de oplever glæden ved at bidrage til fællesskabet og at fællesskabet bidrager til dem.

Ud over de store samlinger arrangerer de enkelte team deres egne samlinger, der kan variere i form og indhold.

Skolens Pædagogiske Læringscenter og Ressourcecenter

Det pædagogiske Læringscenter (PLC) på Ørestad Skole består af medarbejdere fra Ørestad Bibliotek og skolens ressourcecenter. Skolen er født sammen med Ørestad Bibliotek, og første sal på biblioteket er det Pædagogiske Læringscenters fysiske rum.

Ressourcecenteret består af inklusionspædagoger, AKTmedarbejdere (Adfærd, kontakt og trivsel), ITvejledere, dansk som andetsprogsvejledere, læsevejledere og fagdidaktiske vejledere. Biblioteket består af kulturformidlere og bibliotekarer med forskellige profiler f.eks.IT. Sammen udgør alle disse kompetencer en enhed, der har til formål at fremme elevernes læring og trivsel i en motiverende og varieret skoledag ved at udvikle og understøtte læringsorienterede aktiviteter for eleverne. PLC har til opgave at inspirere og understøtte det undervisende personales fokus på læreprocesser og læringsresultater, ligesom det skal understøtte skoleudviklingsinitiativer i samspil med ledelsen, formidle kulturtilbud og biblioteksorientering til eleverne og skabe overblik over og formidle læringsressourcer i bred forstand. Til skolens ressourcecenter er også knyttet eksterne samarbejdspartnere herunder socialrådgiver, integrationsvejleder, psykolog, sundhedsplejerske og tale/hørelærer m.fl.

Madhus:

På Ørestad Skole har vi et fantastisk madhus, der serverer et lødigt og æstetisk måltid.

Fysisk ligger madhuset på 8. sal, hvor alle elever spiser deres frokost sammen med de voksne. I overensstemmelse med skolens profil prioriterer vi det pædagogiske, æstetiske måltid, og vi gør, hvad vi kan for at skabe gode rammer omkring det. De voksne er rollemodeller omkring måltidet, og vi smager på maden og taler om smag, æstetik og indhold.

Epilog:

Dette skriv er grundlaget for Ørestad Skole. Dels orienterer det om vores udgangspunkt, dels afspejler det en del af vores nuværende praksis og dels peger det fremad mod vores nærmeste udviklingszone og indeholder vores intentioner. Ørestad Skole er langt fra færdig med at udvikle sig, og vi ønsker, at det skal være en del af vor natur at være i udvikling. Dette betyder, at indholdet af dette dokument løbende vil ændre og udvikle sig, og at det derfor i sin nuværende form både er gældende og et øjebliksbillede.

Februar 2014.

Revideret skoleåret 2015/16.

Revideret jan 2019

Litteratur

Andreasen, L.B., Meyer, B. & Rattleff, P.(2008). *Digitale medier og didaktisk design – brug, erfaringer og forskning*. Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag.

Austring, B.,D & Sørensen, M.(2006):*Æstetik og læring. Grundbog om æstetiske læreprocesser*. Hans Reitzels Forlag.

Bourriaud, N.(2005): *Relationel æstetik*. Det Kongelige Danske kunstakademi.

Buhl,M. & Flensburg,I.(2011): *Visuel Kultur Pædagogik*. Hans Reitzels Forlag.

Buhl, M.,Sørensen, B.H & Meyer, B.(Red)(2005): *Medier og it – læringspotentialer*. Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag.

Dewey, J.(1980): *Art as Experience*. Perigee Printing.

Elkins, J. (2003): *VisualSstudies, a Skeptical Introduction*. Routledge.

Hattie, John: *Synlig læring – for lærere*. Dafolo

Hohr,H. & Pedersen,K.(1996).*Perspektiver på æstetiske lærerprocesser*. Dansklærerforeningen.

Jensen, K.,F & Nielsen, A.,M.(2009): *Æstetiske lærerprocesser*. Billesø og Baltzer.

Johansson, T. & Muhlig, M.(2011): *Medieeksperimenter visuel læring og it 2*. Dansklærerforeningens Forlag.

Knudsen, S.V.(red) (1994): *Æstetik og didaktik*. Danmarks Lærerhøjskole.

Knudsen, S.V.(red) (1994): *Æstetik og didaktik 2*. Danmarks Lærerhøjskole.

Kjørup, S. (1968). *Baumgarten og æstetikens grundlæggelse* in A.G. Baumgarten *Filosofiske betragtninger over digtet*.

Selander, S. & Kress, G.(2012). *Læringsdesign- i et multimodalt perspektiv*. Frydenlund.

Sørensen, B.H, Audon, L. & Levinsen, K.T.(2010).*Skole 2.0. Didaktiske bidrag* .Billesø og Baltzer.

Qvortrup, L.(1998): *Det hyperkomplekse samfund*. Gyldendal.